

NGƯỜI M NGƯỜI

*Tôi biết tôi có gì t s u
Gì t th ng, gì t nh , gì i v đâu?
Tri âm tìm mãi đi muôn kiếp
Cho đến bao giờ th h t đau*

*Tôi biết tôi có gì t buồn
Gì t yêu, gì t nh , gì t đau th ng
Gì t nào tôi gì i ng i tri k
Gì t khóc cho tôi kiếp đ n tr ng...!*

Miền Du-Dalat
(CA 07/98)

(Bài số u t m)

Số Tích Bá Nha – Tục Kịch : Bá Nha, người đi nhà Tục, làm quan Thục ng Đai Phu . Một hôm đi số n c S tr v (1), đến sông Hán Dục ng, nh m đêm Trung Thu trăng thanh gió mát, ông b o quân dng thuy n l i đ u ng r u th ng trăng. Th a h ng, Bá Nha đem đàn ra g y .Nh ng b n đàn ch a d t, dây đàn b ng đ t. Bá Nha l y làm kinh ng c, nghĩ th m: - Ch này núi cao, non th m, sông dài, l đâu có ng i bi t nghe đàn làm cho dây đàn v i đ t. H n đây là quân tr m c p chng? Đo n truy n quân lên b tìm b t. B ng có ti ng m t chàng tr tu i v ng xu ng: - Xin đi nhân ch nghi, tôi là đ a tr đ n c i m c m c, th y khúc đàn hay nên dng chân nghe th . Bá Nha m m c i, b o: - Có l đâu m t tên tu phu mà l i bi t nghe đàn! Chàng tu phu đáp: - Xin l i đi nhân! Đ i nhân nói nh v y ch ng là l m l m. Thánh nhân x a có nói: H trong nhà có quân t thì ngoài c a có quân t đ n. N u đi nhân khi ch núi non r ng b i không có ng i bi t nghe đàn thì n i sông v ng đêm khuya này ch ng l có khách bi t đàn. Nghe có chi u h u lý, nh ng Bá Nha l i h i: - Ng i b o nghe đ c đàn, v y ta đàn bài gì đây ?

- Đ , đi nhân đàn bài Đ c Kh ng T than ti c th y Nhan H Bài y nh v y:

*Kh tích Nhan H i m ng t o v ng,
Giao nhân t t ng m n nh s ng.
Ch nh n l u h ng đ n b u l c,
L u đ c hi n danh v n c đ ng.*

Bá Nha cho là hay, m i khách xu ng thuy n đàm đ Nh ng nhìn th y khách là m t chàng trai tr tu i, qu n bô áo v i thì có v xem th ng. Bá Nha không nói gì, ôm đàn s a dây g y m t b n h ng v ý cao siê B n đàn v a đ t, chàng ti u phu c i nói: - Hay! Hay! Ý đ i nhân v i v i non cao (*Nga nga h ch t i s n*). Bá Nha l i g y m t b n đàn khác h ng v tình c m mênh mang, khoáng đãng. Chàng ti u phu c i nói: - Hay! Hay! Ý đ i nhân cu n cu n n i n c ch y (*D ng đ ng h chí t i l u th y*).

Bá Nha l y làm khâm ph c, đ ng đ y x c áo xin l i và h i danh tánh. Chàng ti u phu x ng là h Chung tên Tô Kỵ. C hai trò chuy n, l y làm t ng đ c. Bá Nha l i m i Tô Kỵ cùng theo mình v tri u đ h ng cu c s ng giàu sang. Tô Kỵ th dài, b o: Vì còn cha m già, ph n làm con ph i b bên qu t n ng p l nh, th n t nh m quang ph ng đ ng. Vì vi c quan c n c p, Bá Nha ph i s m v tri l i c h n v i Tô Kỵ là sang năm ngày này, tháng này, Bá Nha s đ m thuy n đ n đón c gia quy n c a Tô Kỵ v tri u, v y chàng hãy ch đ i t i đây .Đo n hai ng i t giã nhau .R i đ n mùa thu năm sau, Bá Nha đ m thuy n đ n đón t i vàm sông Hán Đ ng c nh núi Mã An. Bá Nha ch đ i mãi nh ng không th y Tô Kỵ đ n. Bu n bã, Bá Nha l i ôm đàn g Ti ng đàn hôm nay sao l i ai oán vô cùng. Lòng Bá Nha nghi ho c m t đ i m b t th ng x y đ n. Sáng l i, Bá Nha lên b , l n b c thăm h i nhà Tô Kỵ . Đ n n i m i hay Tô Kỵ v a ch t trong m t c n b o b nh. Chung ông l i cho bi t r ng: Tr c khi ch t, Tô Kỵ l i tr i ph i chôn chàng bên mé sông Hán Đ ng, c nh núi Mã An đ chàng gi l i h n v i Bá Nha năm x a là đ n đó đón ng i .Bá Nha tìm đ n m Tô Kỵ , bày đ t l , r i l y đàn g y m t bài ai đi u và khóc lóc th m thi t. Đàn xong Bá Nha bèn đ p đàn vào đá tan nát, th tr n đ i không đàn n a vì đã h t b n tri âm. Trong tác ph m "L c Vân Tiên" c a c Đ Chi u có câu:

*Than r ng l u th y cao san,
Ngày nào nghe đ ng t ng đàn tri âm.*

Trong "Đo n tr ng tân thanh" c a c Nguy n Du, đo n Kim Tr ng yêu c u Ki u đánh đàn cho nghe, có câu:

*R ng: "Nghe n i t ng c m dài,
N c non lu ng nh ng l ng tai Chung Kỵ "*

Sơ tích Bá Nha - Tử Kỳ, Tri âm tìm mãi đi muôn kiếp

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m

Thứ Tư: 25 Tháng 2 Năm 2009 07:31

C&# thi cũng có câu: "*B&# t tích ca gi&# kh&#, Đ&#n th&#&# ng tri âm h&#*" nghĩa là: "Không tiếng người hát khó nghe, chỉ đau đớn người tri âm ít mà thôi". "

L&# u th&# y, cao san, tri âm, Chung K&# "

đ&# u căn cứ đi&# n tích trên.

(1) Phạm Văn Vĩnh : Theo Bác Tr&# n Văn Khê thì Bá Nha người nước Sở, làm quan t&# i nước Tấn, ngày r&# m tháng 8 về quê thăm nhà, trên đường đi nghỉ qua đêm bên bờ sông Hán Thủy .